

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 11.7.2013
COM(2013) 521 final

2013/0247 (COD)

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

**o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 1698/2005 o podpori za razvoj podeželja iz
Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP)**

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

Podaljšanje odstopanja za države članice, ki jim grozijo resne težave v zvezi s finančno stabilnostjo, glede uporabe višjih deležev sofinanciranja

- **Razlogi za predlog in njegovi cilji**

Še vedno trajajoča finančna in gospodarska kriza močno pritiska na državna finančna sredstva, medtem ko države članice izvajajo potrebne ukrepe za fiskalno konsolidacijo. V tem okviru je še posebno pomembno zagotoviti izvajanje programov za razvoj podeželja v največji možni meri.

Izvajanje programov je pogosto zahtevno, nenazadnje tudi zaradi likvidnostnih težav, ki izhajajo iz fiskalne konsolidacije. To še zlasti velja za tiste države članice, ki jih je finančna kriza najbolj prizadela in ki so prejele finančno pomoč v okviru programa prilagajanja. Do danes je tako finančno pomoč prejelo sedem držav, ki so se s Komisijo dogovorile tudi o programu makroekonomskega prilagajanja. Te države so Ciper, Madžarska, Romunija, Latvija, Portugalska, Grčija in Irska (v nadaljnjem besedilu: države programa). Madžarska, Romunija in Latvija ne sodelujejo več v programu prilagajanja.

Da bi zagotovili, da bodo te države članice (in katera koli druga država članica, ki bi bila v prihodnje upravičena do takšnih programov pomoči) nadaljevale z izvajanjem programov za razvoj podeželja na terenu in še naprej izplačevale sredstva projektom, ta predlog vsebuje določbe, ki bi tem državam članicam omogočile uporabo višjih deležev sofinanciranja, ne da bi se spremenila njihova skupna dodeljena sredstva v okviru politike razvoja podeželja za obdobje 2007–2013. To bo državam članicam v kritičnem obdobju zagotovilo dodatna finančna sredstva in olajšalo nadaljnje izvajanje programov na terenu.

- **Splošno ozadje in veljavne določbe na področju, na katero se nanaša predlog**

Člen 70(4c) Uredbe (ES) št. 1698/2005 določa odstopanje za povečanje zgornjih meja prispevka Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP), določenih v odstavkih 3, 4 in 5 istega člena, do največ 95 % upravičenih javnih izdatkov v regijah, upravičenih po konvergenčnem cilju, in v najbolj oddaljenih regijah in za manjše Egejske otoke ter do 85 % upravičenih javnih izdatkov v drugih regijah. Navedeno odstopanje se zdaj uporablja le za izdatke plačilnih agencij, nastale do 31. decembra 2013.

- **Usklajenost z drugimi politikami in cilji Unije**

Predlog je v skladu z drugimi predlogi in pobudami, ki jih je Komisija sprejela kot odziv na finančno krizo.

2. REZULTATI POSVETOVANJ Z ZAINTERESIRANIMI STRANMI IN OCEN UČINKA

- **Posvetovanje z zainteresiranimi stranmi**

Posvetovanja z zunanjimi zainteresiranimi stranmi ni bilo.

- **Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj**

Strokovno mnenje ni bilo potrebno.

- **Analiza učinka**

Države članice, ki prejemajo finančno pomoč, imajo možnost predložiti Komisiji zahtevek za spremembo svojega programa za razvoj podeželja za obdobje 2007–2013 in uporabiti odstopanje v zvezi z uporabo višjih deležev sofinanciranja od običajnih. Trenutno navedeno odstopanje uporabljajo Grčija, Irska in Portugalska, vendar ne v vseh primerih do zgornje meje. Ker se skupna dodeljena finančna sredstva iz EKSRP, namenjena državam članicam in zadevnim programom za navedeno obdobje, ne bodo spremenila, višji deleži sofinanciranja EU v bistvu zmanjšujejo skupni znesek javnega prispevka, ki je na voljo za programe za razvoj podeželja v navedenem programskem obdobju. Možnost, da države članice, ki prejemajo finančno pomoč, povečajo delež prispevka EKSRP v okviru sedanjih programov za razvoj podeželja (2007–2013), je trenutno določena samo za izdatke, nastale do 31. decembra 2013 (za obdobje, v katerem država članica prejema finančno pomoč), zato ni na voljo do končnega datuma za upravičenost izdatkov, tj. do 31. decembra 2015.

Za izdatke, nastale v okviru novega programskega obdobja 2014–2020, se v skladu s členom 22 Uredbe (EU) št./... [uredba o skupnih določbah] delež prispevka EKSRP lahko poveča za 10 odstotnih točk nad deležem sofinanciranja, ki se uporablja za vsak ukrep iz skladov EKSRP. Novi sistem, ki uvaja enotna doplačilo za vse ukrepe, lahko v nekaterih primerih pomeni manjše ali večje spremembe deležev prispevka EKSRP od trenutnega sistema iz člena 70(4c) Uredbe (ES) št. 1698/2005.

Če je možnost, predvidena v členu 70(4c) Uredbe (ES) št. 1698/2005, ki omogoča uporabo višjih deležev prispevka EKSRP od običajnih v okviru obstoječih programov za razvoj podeželja, omejena do konca leta 2013 in samo na obdobje, v katerem država članica prejema finančno pomoč, obstaja tveganje, da bo čim večja in čim boljša uporaba finančnih sredstev iz EKSRP za zadevne programe za razvoj podeželja resno ogrožena, preden bo obstajala možnost doplačil v okviru novih programov.

3. **PRAVNI ELEMENTI PREDLOGA**

- **Povzetek predlaganih ukrepov**

Predlaga se sprememba člena 70(4c) Uredbe (ES) št. 1698/2005, da se državam članicam, ki prejemajo finančno pomoč, omogoči, da bodo lahko izkoristile povečanje za 10 odstotnih točk, in sicer samo za odprte proračunske obveznosti za programsko obdobje 2007–2013, do konca obdobja upravičenosti, in uveljavljale to pravico v zahtevkih za končno plačilo, tudi če ne prejemajo več finančne pomoči.

- **Pravna podlaga**

Člena 42 in 43 PDEU.

- **Načelo subsidiarnosti**

Predlog je v skladu z načelom subsidiarnosti, saj je njegov cilj zagotoviti večjo podporo prek EKSRP nekaterim državam članicam, ki imajo resne težave, zlasti v zvezi z gospodarsko rastjo in finančno stabilnostjo ter zaradi vse večjega primanjkljaja in dolgov, tudi zaradi mednarodnih gospodarskih in finančnih razmer. V tem okviru je na ravni Unije treba vzpostaviti začasni mehanizem, ki omogoča odstopanje od običajnih deležev sofinanciranja za EKSRP.

- **Načelo sorazmernosti**

Predlog je v skladu z načelom sorazmernosti.

Podaljšanje uporabe večjih deležev sofinanciranja je sorazmerno glede na še vedno trajajočo gospodarsko krizo in druga prizadevanja v podporo prizadetim državam članicam.

- **Izbira instrumentov**

Predlagani instrument: sprememba trenutno veljavne uredbe.

Komisija je preučila manevrski prostor, ki ga zagotavlja pravni okvir, in meni, da je glede na dosedanje izkušnje treba predlagati spremembo Uredbe (ES) št. 1698/2005.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Posledic za odobritve za prevzem obveznosti ni, ker ni predlagana nobena sprememba najvišjih zneskov financiranja EKSRP iz operativnih programov za programsko obdobje 2007–2013.

Vendar se potreba po odobritvah plačil v proračunu za leto 2014 lahko poveča za 90 milijonov EUR v primeru, da države članice nadaljujejo z uporabo višjih deležev sofinanciranja.

Glede na zahteve držav članic, da izkoristijo ugodnosti tega ukrepa, in ob upoštevanju razvoja dogodkov glede zahtevkov za vmesna plačila bo Komisija pregledala stanje in po potrebi preučila ustrezne ukrepe.

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

**o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 1698/2005 o podpori za razvoj podeželja iz
Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP)**

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije, zlasti členov 42 in 43 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po predložitvi osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora¹,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij²,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Doslej najhujša svetovna finančna kriza in upad gospodarske rasti sta resno prizadela gospodarsko rast in finančno stabilnost ter povzročila močno poslabšanje finančnih in gospodarskih razmer v več državah članicah. Nekatere države že imajo ali pa jim grozijo resne težave, zlasti v zvezi z gospodarsko rastjo in finančno stabilnostjo ter vse večjim primanjkljajem in dolgom, tudi zaradi mednarodnih gospodarskih in finančnih razmer.
- (2) Čeprav so bili sprejeti številni pomembni ukrepi za uravnavanje negativnih učinkov krize, vključno s spremembami zakonodajnega okvira, se še vedno močno občuti vpliv finančne krize na realno gospodarstvo, pritisk na državna finančna sredstva pa se povečuje.
- (3) Glede na resne težave, s katerimi se številne države članice še vedno soočajo v povezavi s svojo finančno stabilnostjo, in za omejitev negativnih učinkov v času prehoda s sedanjega na naslednje programsko obdobje, tako da se omogoči največja možna uporaba razpoložljivih sredstev iz EKSRP, bi bilo trajanje odstopanja, ki povečuje najvišje deleže prispevka EKSRP, določene v členu 70(4c) Uredbe Sveta (ES) št. 1698/2005³, treba podaljšati do končnega datuma za upravičenost izdatkov za programsko obdobje 2007–2013, tj. do 31. decembra 2015.
- (4) Možnost vmesnih plačil in plačil končne razlike, višjih od običajnih deležev sofinanciranja, ne bi smela biti omejena na obdobje, v katerem država članica prejema finančno pomoč v skladu z Uredbo (EU) št. 407/2010, Uredbo (ES) št. 332/2002 ali Pogodbo o ustanovitvi evropskega mehanizma za stabilnost, ker se država članica še naprej sooča z resnimi težavami pri zagotavljanju sofinanciranja iz državnega proračuna tudi po koncu prejetja finančne pomoči.

¹ UL C, , str. .

² UL C, , str. .

³ UL L 277, 21.10.2005, str. 1.

- (5) V skladu s sklepi Evropskega sveta z dne 7. in 8. februarja 2013 in kot je predvideno v členu 22 [Uredbe o skupnih določbah], se bo delež sofinanciranja, povišan za 10 odstotnih točk za programsko obdobje 2014–2020, uporabljal do 30. junija 2016, ko bo možnost povečanja ponovno preučena. Ker se programski obdobji 2007–2013 in 2014–2020 prekrivata, je treba zagotoviti skladno in enotno obravnavo držav članic, ki prejemajo finančno pomoč v teh dveh obdobjih. Zato bi države članice, ki prejemajo finančno pomoč, morale imeti možnost, da izkoristijo povečanje deleža sofinanciranja do konca obdobja upravičenosti in uveljavljajo to pravico v zahtevkih za končno plačilo, tudi če ne prejemajo več finančne pomoči.
- (6) Glede na to, da rok iz člena 70 (4c) sovpada s koncem programskega obdobja in zadevnimi programskimi in postopkovnimi zahtevami, je primerno, da začne ta uredba veljati na dan objave v *Uradnem listu Evropske unije*.
- (7) Uredbo (ES) št. 1698/2005 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti –
- SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Člen 70(4c) Uredbe (ES) št. 1698/2005 se spremeni:

- (a) V prvem pododstavku se uvodni stavek nadomesti z naslednjim:

„Z odstopanjem od zgornjih meja, določenih v odstavkih 3, 4 in 5, se lahko prispevek EKSRP poveča do največ 95 % upravičenih javnih izdatkov v regijah, upravičenih po konvergenčnem cilju, in v najbolj oddaljenih regijah in za manjše Egejske otoke ter do 85 % upravičenih javnih izdatkov v drugih regijah. Ti deleži se nanašajo na upravičene izdatke, ki bodo na novo prijavljeni v posameznih potrjenih izjavah o izdatkih, kadar po *[OPOCE please insert date of entry into force of this Regulation]* država članica izpolnjuje enega od naslednjih pogojev: “

- (b) Drugi pododstavek se nadomesti z naslednjim:

„Država članica, ki želi uporabiti odstopanje iz prvega pododstavka, pri Komisiji predloži zahtevek za ustrezno spremembo njenega programa razvoja podeželja. Odstopanje se uporablja, ko Komisija potrdi spremembo programa.“

Člen 2

Ta uredba začne veljati na dan objave v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je zavezujoča v celoti in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju,

Za Evropski parlament
Predsednik

Za Svet
Predsednik

OCENA FINANČNIH POSLEDIC ZAKONODAJNEGA PREDLOGA

OCENA FINANČNIH POSLEDIC		AGRI/11/2013/1278200			
		6.20.2013.6			
		DATUM: 17.5.2013			
1. PRORAČUNSKA VRSTICA: 05 04 Razvoj podeželja					
2. NAZIV: Predlog UREDBE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 1698/2005 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRLP)					
3. PRAVNA PODLAGA: Člen 43(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije.					
4. CILJI: Ta uredba do konca leta 2015 podaljšuje odstopanje, ki državam članicam, ki prejemajo finančno pomoč, omogoča višje deleže prispevka EKSRLP do 95 % v regijah, upravičenih po konvergenčnem cilju, ter v najbolj oddaljenih regijah in za manjše Egejske otoke, ter do 85 % v drugih regijah.					
5. FINANČNE POSLEDICE	12-MESEČNO OBDOBJE (v milijonih EUR)	TEKOČE PRORAČUNS KO LETO 2013 (v milijonih EUR)	NASLEDNJE PRORAČUNSKO LETO 2014 (v milijonih EUR)		
5.0 ODHODKI – V BREME PRORAČUNA EU (NADOMESTILA/INTERVENCIJE) – DRŽAVNI ORGANI – DRUGO			o.p.o.: – OP: +90		
5.1 PRIHODKI – LASTNA SREDSTVA EU (PRELEVMANI/CARINSKE DAJATVE) – DRŽAVNA SREDSTVA					
	2015	2016	2017	2018	
5.0.1 OCENJENI ODHODKI			OP: –90		
5.1.1 OCENJENI PRIHODKI					
5.2 METODA IZRAČUNA: –					
6.0 ALI SE PROJEKT LAHKO FINANCIRA Z ODOBRENIMI PRORAČUNSKIMI SREDSTVI, VPISANIMI V USTREZNO POGLAVJE TEKOČEGA PRORAČUNA?				n. r.	
6.1 ALI SE PROJEKT LAHKO FINANCIRA S PRENOSOM MED POGLAVJI TEKOČEGA PRORAČUNA?				n. r.	
6.2 ALI BO POTREBNA DOPOLNITEV PRORAČUNA?				NE	
6.3 ALI BO TREBA ODOBRENA PRORAČUNSKA SREDSTVA VNESTI V PRIHODNJE PRORAČUNE?				NE	
OPOMBE: Spremembe Uredbe 1698/2005 ne bodo imele nobenega finančnega vpliva v zvezi z odobrenimi proračunskimi					

sredstvi za prevzem obveznosti, saj celotni obseg sredstev za razvoj podeželja ostaja nespremenjen, tako kot tudi njegova letna razčlenitev.

Pri plačilih bi podaljšanje odstopanja, ki dovoljuje uporabo višjih deležev sofinanciranja, lahko pomenilo višja povračila zadevnim državam članicam. Predlog ne bo imel vpliva v letu 2013. Na podlagi zadnjih razpoložljivih napovedi plačil držav članic je dodatne potrebe po plačilih mogoče oceniti na 90 milijonov EUR v letu 2014 (v primerjavi s stanjem, v katerem uporaba višjih deležev preneha veljati leta 2013). Ta znesek bo nadomeščen ob zaključku programov, najverjetneje v letu 2017.

Glede na zahteve držav članic, da izkoristijo ugodnosti tega ukrepa, in ob upoštevanju razvoja dogodkov glede zahtevkov za vmesna plačila, bo Komisija pregledala stanje in po potrebi preučila ustrezne ukrepe.